

Filmpje voor begin dienst

<https://www.youtube.com/watch?v=RjT2jn1Jx9Y&list=PLlalz4apQm5omdZPLaY02ZWlj63halKO>

Lezen: Marcus 10:13-31

Lieve mensen,

Geloven als een kind. Kan dat eigenlijk wel? Dat zou het gemakkelijk moeten maken. Maar is dat voor ons juist niet razend moeilijk? Wie van ons kan dat?

Niet voor niets staat er na meteen het verhaal van die rijke jonge man. Dat wordt zo'n beetje in één adem genoemd. En zijn we dat niet veel meer? Afgelopen woensdag was het dankdag. We krijgen veel. Is het té veel om te geloven? We zijn rijk in allerlei opzichten. Aan kennis, aan bezit, aan mogelijkheden. Jezus kijkt de kring rond vandaag. Wat is het moeilijk voor rijken om het koninkrijk van God binnen te gaan.

Daar gaat het vandaag over.

Slide **Geloven is ...**

Slide ... **ongemakkelijk** = niet op je gemak

Slide - bij God

Lastig van geloven is dat. Het is namelijk helemaal niet de bedoeling dat je bij God op je gemak bent. Kijk, voordat de zonde er tussen kwam. Voor die tijd waren Adam en Eva helemaal op hun gemak bij God. Maar nu, in de gebrokenheid, nu kan dat niet meer. Er is altijd afstand. God is heilig, machtig, hoog en vol majesteit. Mensen passen niet bij hem. Zelfs iemand als Abraham. Als God een verbond met hem sluit. Dan kunnen ze niet samen door één deur. En zo gaat dat verder. Mozes moet zijn schoenen van zijn voeten doen. Jesaja moet op afstand blijven. Bij God voel je je niet zomaar op je gemak. Dat maakt het al moeilijk om in God te geloven.

Slide - bij Jezus

Maar geloven heeft vandaag de dag toch veel meer te maken met Jezus? Hij is wel benaderbaar. En via hem mogen we ons toch ook bij God op ons gemak voelen?

Nou ... ja en nee. Jezus is heel toegankelijk. En zondaars voelen zich bij hem op hun gemak. Maar hoe gemakkelijk vinden wij het om als zondaar neergezet te worden? Als mens dat redding en hulp nodig heeft? De boodschap van Jezus is ook heel confronterend. Namelijk dat je het zelf niet redt. En dat is een ongemakkelijke boodschap.

Slide - bij de mensen van Jezus

De mensen van Jezus, dat is de kerk. Kijk, dáár, hier dus, zou je je op je gemak moeten kunnen voelen. Bij het afscheid van Elisabeth klonk dat prachtige lied van *Over the Rhine*. 'All my favorite people are broken'. Alle mensen van wie je houdt leven in gebrokenheid. Zijn zondig. Hebben het niet voor elkaar. En vinden geloven moeilijk. Dus daar hoor ik bij.

Maar dat is nou juist het probleem. Die kwetsbaarheid bereiken we met elkaar vaak zo moeilijk. We leven achter maskers van stoerheid en stevig geloof. En in de diensten zoals we die houden, met grote groepen mensen, is het moeilijk om jezelf te laten zien zoals je bent. Dat was zo in de kerk. Dat is ook nog vaak zo in de kerk. Kwetsbaar zijn voelt zo naakt, zo, zo kwetsbaar. Dat laat je niet zo gemakkelijk zien of horen.

Hier op dit punt kunnen we met elkaar zorgen dat geloven gemakkelijk wordt. Door eerlijk te zijn. Onszelf niet groter en geloviger voor te doen dan we zijn. Door ruimte te maken. Het zou mooi zijn. Omdat we daar uiteindelijk allemaal bij gebaat zijn. We zouden het elkaar gemakkelijker kunnen maken. Door niet te veel te verwachten. Niet te veel op elkaar te leggen. Elkaar echt te aanvaarden. Dat blijkt nog moeilijker dan gedacht vaak.

En dan zijn we meteen bij het tweede.

Slide ... **moeilijk** – een aantal oorzaken

Als zelfs moeder Theresa zo twijfelde. Hoe moeilijk is het voor jou en mij dan om te geloven?

Slide - schuld drukt

Geconfronteerd worden met je schuld. Zo, dat je gaat geloven uit schuldgevoel. Dat je dingen doet en laat, naar de kerk komt en tegen zonde strijdt, alleen omdat je je schuldig voelt. Dat houdt geen stand. Maar dat is wel vaak het geval. Mensen hebben het gevoel dat het in de kerk alleen maar gaat over zonden. Dat je neergedrukt wordt door de Bijbelse boodschap. Dat je niks mag. En soms lijkt het wel alsof de boodschap van genade daar niet tegenop kan. Soms blijven zomaar ineens alleen de negatieve woorden hangen. En lijkt de sfeer die je meeneemt naar huis bedrukt. Als mechanisme kun je je dan gaan verzetten. Tegen de héle boodschap van de kerk. Ja, dat maakt geloven moeilijk.

Slide - godsbeeld

Dat eerste, de schuld. Die heeft te maken met je godsbeeld. Als jij vanuit je jonge jaren een beeld meekreeg van een toornende God. Die vooral boos is. En weinig ruimhartig als het gaat om toegang tot zijn koninkrijk. Zo veel mensen die, vaak onbewust, een beeld hebben van een *voor wat, hoort wat* God. Als ik me gedraag, dan beloont God mij met gezondheid. Met voorspoed. Als ik zondig straft hij met slechte cijfers of andere narigheid. Zo vaak ben ik dat beeld in mijn pastorale praktijk tegengekomen. Vaak mild en soms bijna gekscherend. Engelsen drukken uit: *What goes around, comes around*. 'Karma 's a bitch', zeggen jongeren soms. Wat voor godsbeeld zit daaronder. En breek dat godsbeeld maar eens af. Dat is een heidens karwei.

Kijk, het is ook een moeilijke boodschap, als je deze twee combineert. Je bent zondiger dan je ooit vermoed en tegelijk geliefder dan je ooit had kunnen dromen. Die twee lijken tegenstrijdig. Dat maakt geloven moeilijk.

Slide - zinloos

Het was in de tijd van de Bijbel al. Als je Psalm 37 of 73 leest, dan zie je dat. Als je kijkt naar het verschil tussen gelovigen en ongelovigen. Ja, dan is dat er bijna niet. Gelovigen worden even vaak

ziek en zijn even vaak rijk. Ongelovigen zijn ook goed voor hun naasten balen soms ook van wat ze moeten. En zo kun je doorgaan. Heeft geloven dan wel zin? Zeker als de notie van een beloning na dit leven een beetje naar de achtergrond verdwijnt. En als je het dan ook nog eens niet voelt. Als je niet voelt dat God er is, dat de Geest iets doet. Ja, wat heeft geloven van voor zin?

Kijk, ik vind echt heel veel plezier in mijn relatie met de Heer. Hij geeft me richting en rust. Hij geeft me ruimte en helpt mij. Ook om te leven voor hem en anderen. Maar als je dat nou niet ervaart? Dan is het lastig vol te houden. Je ziet het wel bij anderen, dat het zo kan werken. Maar zelf ... Ik kom regelmatig mensen tegen, ook in onze kerk. Die het zo ervaren. Die niet echt een warme band met God voelen. Nou, dat is geloven verrekke moeilijk. Het volhouden is een onmenselijk grote opgave.

Slide - eigen wijsheid

Wij, mensen uit het westen van na de verlichting, wij hebben erg veel vertrouwen in ons verstand. En dat werkt voor geloven vaak nadelig. Het is helemaal niet zo moeilijk om met allerlei slimme vragen het geloof onderuit te halen. En dat gebeurt ook om ons heen. En soms ook in onszelf. Dat stemmetje. Altijd is er in geloven een deel onverklaarbaar. Dat kun je niet oplossen met logisch nadenken. Daarom staat er ook dat je moet geloven als een kind. Openstaan voor het koninkrijk, dat betekent soms dat je vragen laat voor wat ze zijn. In het besef dat jouw verstand ook niet het einde van alle tegenspraak is. Ik kom daar nog wel op terug in de laatste preek, over geloven als 'overgave'.

Slide - grote levensvragen

Ik was vorige week dicht bij Auschwitz. En ook in Krakau zelf: daar is de plek waar de fabriek van Oskar Schindler is. Waar hij veel mensen redde. Maar nog veel meer niet kon redden. Waarom? Waarom gebeurde in de Tweede Wereldoorlog van die verschrikkelijke dingen? En waar was God?

Het zijn superlastige vragen. En ze komen altijd een keer dichtbij. In je eigen leven en dat van je geliefden kunnen ziekte, afscheid, ruzie, depressie, enorme tegenslag en de dood enorm zagen aan je godsbeeld. Grote levensvragen maken geloven moeilijk.

...

Dit zijn een paar oorzaken. Er zijn er nog veel meer. Geloven is zo complex en veelomvattend. Ik denk dat geloven voor niemand echt gemakkelijk is. Je hebt te maken met zoveel facetten. Zoveel invalshoeken van twijfel en ongeloof. Zoveel drempels en barrières die het ongemakkelijk en moeilijk maken. En dan is openbaring van God ook nog eens zo ongrijpbaar en onenigheid in en tussen kerken zo schrijnend pijnlijk.

Geloven is moeilijk.

Geloven is ook ongemakkelijk.

Hoe moet je daar nou mee omgaan?

Slide ongemakkelijk en moeilijk: praten!

Slide - met elkaar en anderen

We zouden als gemeente, als mensen in deze kerk en daar om heen, veel winst kunnen boeken in gesprek. Ik ben ongelooflijk blij dat we een gemeente van kringen zijn. Het is dé plek om kwetsbaar in gesprek te gaan over onze aanvechtingen, twijfels, moeilijkheden en ongemak. Over dingen waar we mee worstelen en waar we onzeker over zijn. Ik heb de indruk dat we daar soms wel een begin mee gemaakt hebben, maar dat dat nog veel verder zou kunnen. Als ik ook zie hoe Jezus dingen bespreekbaar maakt, bijvoorbeeld in het deel dat we lezen. Het leven delen. Juist ook je leven met God.

Maar ook in andere kringen. Als je op visite bent of met mensen buiten de gemeente in gesprek bent. Als we leren om ons leven te verbinden met zingeving en diepere vragen, dan komen die vanzelf ook in de gesprekken naar voren. Je merkt dan dat je niet de enige bent. Juist die verbinding op zielsniveau, daar is veel winst te behalen. Zeker als het gepaard gaat met ...

Slide - met God, met Jezus

Ik geloof dat God met ons communiceert. Vaak via zijn woord. Vaak ook via zijn mensen. Dat betekent: als je de bijbel dicht laat. Ook niet laat resoneren in je leven. Dat je het dan moeilijker maakt voor jezelf, geloven. Vroeger werd er gezegd: je moet de 'genademiddelen' gebruiken. Verkondiging, avondmaal, doop. De verbinding met de gemeente ook. In de kringen, de kerkdiensten, de koffie. Ook dat zijn genademiddelen.

Als je je dus begeeft in, zoals je dat zou kunnen zeggen, de ruimte van de Geest. Open bijbel, open harten, open verbinding met God en elkaar, dan kun je het jezelf en anderen gemakkelijker maken om te geloven. Omdat je dan vormgeeft aan het koninkrijk. Door het te leven. Door het te delen.

Dus in gesprek. Bijvoorbeeld op de kringen. Dat filmpje, wat ik aan het begin van de dienst liet zien. Daarvan zijn er nog een stuk of 8. Allemaal rondom thema's van geloofsmoeilijkheid. Zo'n filmpje bespreken op een avond kan heel heilzaam zijn. En als je van lezen houdt kun je ook het bijbehorende hoofdstuk uit zijn boek lezen als voorbereiding. Maar heb het erover! Omdat je dan elkaar meeneemt in het delen van je worsteling en van de eventuele richting waar de oplossing zit.

Slide ongemakkelijk en moeilijk: kwestie van genade

Wat ook moeilijk is. Uiteindelijk kan je het niet vatten. Niet grijpen. Geloven heeft ook iets mysterieus. Is een kwestie van genade. Daarover gaat het volgende week. Misschien komen we dan nog iets dicht bij de kern.

In ieder geval zegt Jezus in het deel dat we lezen iets heel hoopvol. Want als je alles op een rijtje zet. Al die factoren die geloven moeilijk maken. Dan zou je kunnen verzuchten, samen met de leerlingen: wie kan er dan nog gered worden?

Jezus antwoordt daarop: bij God is alles mogelijk. En we mogen weten dat God een gunnende God is. Regelmatig staat er in de Bijbel dat God heel graag wil dat er zo veel mogelijk mensen gaan geloven. Ik vind dat een hoopvolle uitspraak.

Kijk, voor ons is geloven ongemakkelijk. Voor ons is geloven moeilijk. Maar voor God niet. Daar houd ik me dan maar aan vast.

Amen